

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Energia z obnoviteľných zdrojov a vnútorný trh s elektrinou

(2017/C 342/12)

Spravodajkyňa:	Daiva Matonienė (LT/EKR), členka mestského zastupiteľstva, Šiauliai
Referenčné dokumenty:	Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie)
	COM(2016) 767 final
	Návrh nariadenia o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie)
	COM(2016) 861 final
	Návrh smernice o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (prepracované znenie)
	COM(2016) 864 final
	Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (prepracované znenie)
	COM(2016) 863 final
	Návrh nariadenia o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie
	COM(2016) 862 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

(7)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Preto je vhodné stanoviť záväzný cieľ Únie, že podiel energie z obnoviteľných zdrojov by mal byť aspoň 27 %. Členské štáty by mali, prostredníctvom procesu riadenia stanovenom v nariadení [riadenie], definovať svoj prínos k splneniu tohto cieľa v rámci svojich integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy.	Preto je vhodné stanoviť záväzný cieľ Únie, že podiel energie z obnoviteľných zdrojov by mal byť aspoň 27 %. Členské štáty by mali, prostredníctvom procesu riadenia stanovenom v nariadení [riadenie], definovať svoj prínos k splneniu tohto cieľa v rámci svojich integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy. <i>V záujme zosúladenia s Parížskou dohodou bude potrebné, aby si členské štáty určili vlastné záväzné ciele, ktoré stanovujú vyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov.</i>

Zdôvodnenie

Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť si ambicióznejšie národné záväzné ciele pre svoj podiel energie z obnoviteľných zdrojov. V tomto smere by sa mohli usilovať dosiahnuť vyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov, než je záväzný cieľ 27 % pre EÚ. Stanovenie národných cieľov by však malo byť prenechané jednotlivým členským štátom, aby sa mohli

rozhodnúť po zvážení svojich možností, požiadaviek a okolností. Na úrovni EÚ by sa nemal stanovovať vyšší záväzný cieľ.

Pozmeňovací návrh 2

(13)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Komisia by mala uľahčiť výmenu najlepších postupov medzi príslušnými vnútroštátnymi alebo regionálnymi orgánmi alebo subjektmi, napr. prostredníctvom pravidelných stretnutí s cieľom nájsť spoločný prístup na podporu väčšieho využívania nákladovo efektívnych projektov obnoviteľnej energie, podporovať investície do nových, flexibilných a čistých technológií, a na základe transparentných kritérií a spoľahlivých cenových signáloch trhu stanoviť primerané stratégie riadenia procesu vyradovania technológií, ktoré neprispievajú k zníženiu emisií alebo neposkytujú dostatočnú pružnosť.</p>	<p>Komisia by mala uľahčiť výmenu najlepších postupov medzi príslušnými vnútroštátnymi alebo regionálnymi a miestnymi orgánmi alebo subjektmi, napr. prostredníctvom pravidelných stretnutí s cieľom nájsť spoločný prístup na podporu väčšieho využívania nákladovo efektívnych projektov obnoviteľnej energie, podporovať investície do nových, flexibilných a čistých technológií, a na základe transparentných kritérií a spoľahlivých cenových signáloch trhu stanoviť primerané stratégie riadenia procesu vyradovania technológií, ktoré neprispievajú k zníženiu emisií alebo neposkytujú dostatočnú pružnosť.</p>

Zdôvodnenie

V texte navrhnutom Komisiou by sa malo odkazovať aj na miestne orgány. To má osobitný význam, keďže miestne orgány v odvetví energetiky priamo prispievajú k rozvoju energie z obnoviteľných zdrojov na svojom území a k plneniu národných cieľov v oblasti energetiky.

Pozmeňovací návrh 3

(15)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Systémy podpory pre elektrinu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov sa ukázali ako účinný spôsob podpory zavádzania elektriny z obnoviteľných zdrojov. Ak sa členské štáty rozhodnú zaviesť systémy podpory, takáto podpora by sa mala poskytovať spôsobom, ktorý v rámci možností nenaruša fungovanie trhov s elektrinou. Na tento účel čoraz väčší počet členských štátov vyčleňuje podporu tak, že podpora sa poskytuje navyše k trhovým príjmom.</p>	<p>Systémy podpory pre elektrinu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov sa ukázali ako účinný spôsob podpory zavádzania elektriny z obnoviteľných zdrojov. Ak sa členské štáty rozhodnú zaviesť systémy podpory, takáto podpora by sa mala poskytovať spôsobom, ktorý v rámci možností nenaruša fungovanie trhov s elektrinou. Na tento účel čoraz väčší počet členských štátov vyčleňuje podporu tak, že podpora sa poskytuje navyše k trhovým príjmom, preto je potrebné poskytnúť výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov stimuly, aby mohli reagovať na trhové signály.</p>

Zdôvodnenie

V smernici EÚ na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov sa konštatuje, že systémy podpory pre obnoviteľné zdroje energie by nemali viesť k narušeniu trhu, preto je potrebné poskytnúť výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov stimuly, aby mohli reagovať na trhové signály.

Pozmeňovací návrh 4

(33)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Na národnej a regionálnej úrovni viedli pravidlá a povinnosti týkajúce sa minimálnych požiadaviek na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v nových a renovovaných budovách k značnému nárastu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie. Tieto opatrenia by sa mali podporovať v širšom kontexte Únie a zároveň by sa mali prostredníctvom stavebných predpisov podporovať energeticky efektívnejšie spôsoby využitia energie z obnoviteľnej zdrojov.</p>	<p>Na národnej, regionálnej a miestnej úrovni viedli pravidlá a povinnosti týkajúce sa minimálnych požiadaviek na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v nových a renovovaných budovách k značnému nárastu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie. Tieto opatrenia by sa mali podporovať v širšom kontexte Únie a zároveň by sa mali prostredníctvom stavebných predpisov podporovať energeticky efektívnejšie spôsoby využitia energie z obnoviteľnej zdrojov.</p>

Zdôvodnenie

Navrhuje sa uviesť aj miestne orgány. Obce stanovujú v procese prípravy plánov posilnenia udržateľného využívania energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov minimálne požiadavky na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov.

Pozmeňovací návrh 5

(54)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Účasť občanov na miestnych projektoch v oblasti obnoviteľnej energie prostredníctvom komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov priniesla značnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o miestny pozitívny postoj k obnoviteľnej energii a prístup k dodatočnému súkromnému kapitálu. Toto zapojenie na miestnej úrovni bude ešte dôležitejšie v kontexte zvyšujúcej sa kapacity obnoviteľnej energie v budúcnosti.</p>	<p>Účasť občanov na miestnych projektoch v oblasti obnoviteľnej energie prostredníctvom komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov priniesla značnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o miestny pozitívny postoj k obnoviteľnej energii a prístup k dodatočnému súkromnému kapitálu. Toto zapojenie na miestnej úrovni bude ešte dôležitejšie v kontexte zvyšujúcej sa kapacity obnoviteľnej energie v budúcnosti.</p> <p>Vznik takýchto komunít by sa mal na národnej, regionálnej a miestnej úrovni podporovať.</p>

Zdôvodnenie

V návrhoch Komisie sa zdôrazňuje, že spotrebiteľia sa majú stať aktívnymi účastníkmi na novom trhu s elektrinou. S energiou môžu na miestnej úrovni efektívne hospodáriť lokálne energetické komunity, ktoré spotrebujú vlastnú vyrobenú energiu – buď priamo ako elektrinu, alebo na vykurovanie a chladenie, preto by sa vznik takýchto komunít mal podporovať na všetkých úrovniach vlády a verejnej správy.

Pozmeňovací návrh 6

(55)

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Špecifické vlastnosti miestnych komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov z hľadiska veľkosti, vlastnickej štruktúry a počtu projektov môžu narušiť ich konkurencieschopnosť voči veľkým subjektom, konkrétne konkurentom s väčšími projektmi alebo portfóliami. Súčasťou opatrení na kompenzáciu týchto znevýhodnení sú opatrenia, ktorým sa energetickým komunitám umožní pôsobenie v energetickom systéme a uľahčí sa ich integrácia do trhu.</p>	<p>Špecifické vlastnosti miestnych komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov z hľadiska veľkosti, vlastnickej štruktúry a počtu projektov môžu narušiť ich konkurencieschopnosť voči veľkým subjektom, konkrétne konkurentom s väčšími projektmi alebo portfóliami. Súčasťou opatrení na kompenzáciu týchto znevýhodnení sú opatrenia, ktorým sa energetickým komunitám umožní pôsobenie v energetickom systéme a uľahčí sa ich integrácia do trhu. Navrhuje sa, aby členské štáty vypracovali v spolupráci s Európskou komisiou a svojimi miestnymi a regionálnymi orgánmi odporúčania, v ktorých budú stanovené hlavné zásady vytvárania komunít a ich fungovania.</p>

Zdôvodnenie

Komisia vo svojich návrhoch zastáva názor, že občania prevezmú zodpovednosť za zmenu energetického systému, pomocou nových technológií znížia svoje náklady na energiu, budú sa aktívne zapájať do trhu, a práve tu môžu byť miestne komunity vyrábajúce energiu účinným prostriedkom pre riadenie energie na miestnej úrovni. Na dosiahnutie cieľov je dôležité informovať podrobne obyvateľov o tom, ako sa komunity zakladajú, aké činnosť vykonávajú, aké sú možnosti a aké sú ich výhody.

Pozmeňovací návrh 7

článok 3 ods. 1, 2 a 4

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. Členské štáty spoločne zabezpečujú, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov v Únii na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030 predstavoval aspoň 27 %.</p>	<p>1. Členské štáty spoločne zabezpečujú, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov v Únii na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030 predstavoval aspoň 27 %. Členské štáty si po posúdení miestnych potrieb a podmienok môžu určiť vlastné záväzné ciele, ktoré stanovujú vyšší podiel.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>2. Príspevky jednotlivých členských štátov do tohto celkového cieľa na rok 2030 sa stanovujú a oznamujú Komisii v rámci ich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkami 3 až 5 a článkami 9 až 11 nariadenia [riadenie].</p> <p>4. Komisia podporuje vysoké ambície členských štátov prostredníctvom vhodného rámca, ktorý bude obsahovať zlepšené využívanie finančných prostriedkov Únie, najmä finančných nástrojov, hlavne s cieľom znížiť náklady na kapitál pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.</p>	<p>2. Spôsob, akým chcú členské štáty dosiahnuť tento celkový cieľ na rok 2030, sa stanovuje a oznamuje Komisii v rámci ich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkami 3 až 5 a článkami 9 až 11 nariadenia [riadenie].</p> <p>4. Komisia podporuje vysoké ambície členských štátov prostredníctvom vhodného rámca, ktorý bude obsahovať zlepšené využívanie finančných prostriedkov Únie, najmä finančných nástrojov, hlavne s cieľom znížiť rôzne hospodárske náklady na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a zlepšiť technologickú kapacitu a konkurencieschopnosť európskych výrobcov a inštalátorov alebo zvýšiť záujem spotrebiteľov o dodávky energie z obnoviteľných zdrojov. Podobne môže Komisia aj pri využívaní fondov EÚ zriadiť mechanizmus, ktorý by, po zohľadnení rôznych faktorov a okolností, stimuloval regióny alebo členské štáty, ktorých pokrok v oblasti obnoviteľných zdrojov energie sa dá považovať za nadpriemerný.</p> <p>6. Každý členský štát zabezpečí, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe energie vypočítanej v súlade s obsahom tejto smernice predstavoval zodpovedal v roku 2030 aspoň jeho celkovému národnému cieľu (rozdelnému na elektrinu, tepelnú spotrebu a dopravu) z hľadiska podielu energie z obnoviteľných zdrojov v danom roku uvedenému v prílohe I.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa článku 3 ods. 1:

Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť si ambicióznejšie národné záväzné ciele pre svoj podiel energie z obnoviteľných zdrojov. V tomto smere by sa mohli usilovať dosiahnuť vyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov, než je záväzný cieľ 27 % pre EÚ. Stanovenie národných cieľov by však malo byť prenechané jednotlivým členským štátom, aby sa mohli rozhodnúť po zvážení svojich možností, požiadaviek a okolností. Na úrovni EÚ by sa nemali stanovovať vyšší záväzný cieľ.

Týkajúce sa článku 3 ods. 4:

Pozmeňovací návrh prináša myšlienku, že európske fondy sa môžu prideliť vo väčšom množstve krajinám (a možno aj regiónom), ktoré sú najúspešnejšie, pokiaľ ide o podporu obnoviteľných zdrojov energie. Takýto mechanizmus by mal zohľadniť rôzne okolnosti v každej krajine a fungovať ako stimul pre ne. Okrem toho, na vyvážený a konkurencieschopný rozvoj by sa verejné prostriedky nemali používať len na jeden účel.

Týkajúce sa článku 3 ods. 6:

Pozmeňovací návrh preberá text predchádzajúcej smernice, ktorá členské štáty zaväzovala vytvoriť národné ciele a zaviazat sa splniť ich. Navrhuje sa tiež, aby tieto ciele boli rozdelené, pokiaľ ide o aspekt elektriny, tepla a dopravy.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 4

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. Pri dodržaní pravidiel štátnej pomoci môžu členské štáty na dosiahnutie cieľa Únie stanoveného v článku 3 ods. 1 uplatňovať systémy podpory. Systémy podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov musia byť navrhnuté tak, aby sa zabránilo zbytočnému narušeniu trhov s elektrinou a zabezpečilo sa, aby výrobcovia brali do úvahy dodávky elektriny a dopyt po nej, ako aj možné obmedzenia siete.</p> <p>2. Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov má byť navrhnutá tak, aby sa elektrina z obnoviteľných zdrojov začlenila do trhu s elektrinou a zaručilo sa, že výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov budú reagovať na cenové signály trhu a maximalizovať svoje príjmy.</p> <p>3. Členské štáty zabezpečujú, aby sa podpora pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov poskytovala otvoreným, transparentným, nediskriminačným a nákladovo efektívnym spôsobom.</p> <p>4. Členské štáty posudzujú účinnosť svojej podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov aspoň každé štyri roky. Rozhodnutia o pokračovaní alebo predĺžení pomoci a návrh novej podpory sú založené na výsledkoch posúdení.</p>	<p>1. Pri dodržaní pravidiel štátnej pomoci môžu členské štáty na dosiahnutie cieľa Únie stanoveného v článku 3 ods. 1 uplatňovať systémy podpory. Systémy podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov (a všetky právne predpisy týkajúce sa príslušného trhu) musia byť navrhnuté tak, aby sa zabránilo narušeniu trhu s elektrinou (pokiaľ ide o internalizáciu všetkých nákladov a environmentálne riziká), neohrozila sa spoľahlivosť, kvalita dodávok, konkurencieschopnosť a cenová dostupnosť, a zabezpečilo sa, že výrobcovia budú brať do úvahy dodávky elektriny a dopyt po nej, ako aj možné obmedzenia siete.</p> <p>2. Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov má byť navrhnutá tak, aby sa elektrina z obnoviteľných zdrojov začlenila do trhu s elektrinou a zaručilo sa, že výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov budú reagovať na cenové signály trhu a maximalizovať svoje príjmy.</p> <p>3. Členské štáty zabezpečujú, aby sa podpora pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov poskytovala otvoreným, transparentným, nediskriminačným a nákladovo efektívnym spôsobom.</p> <p>4. Členské štáty môžu upraviť systémy finančnej podpory v najvzdialenejších regiónoch na základe aktuálnych výrobných nákladov vyplývajúcich zo špecifických vlastností alebo závislosti na externých zdrojoch, s cieľom zvýšiť podiel elektriny vyrábanej z obnoviteľných zdrojov a iných lokálne vyrábaných čistých zdrojov energie.</p> <p>5. Členské štáty posudzujú účinnosť svojej podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov aspoň každé štyri roky. Rozhodnutia o pokračovaní alebo predĺžení pomoci a návrh novej podpory sú založené na výsledkoch posúdení.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa článku 4 ods. 1:

Vzhľadom na narušenia trhu spôsobené vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo spoločnosťami v oblasti fosílnych palív, ktoré v rámci nich fungujú, by bolo vhodné dať narušenia trhu spomínané v smernici do súvislosti.

Elektrina z obnoviteľných zdrojov by sa mala do trhu s elektrinou začleniť tak, že sa zohľadnia charakteristiky každej technológie. Ak sa bude ako jediná usmerňujúca zásada používať cena, môže to zakryť skutočnú situáciu.

Týkajúce sa článku 4 ods. 2:

Začlenenie rôznych obnoviteľných zdrojov energie bude prebiehať so zreteľom na osobitosti danej technológie. Stanovenie ceny ako jediného ukazovateľa môže skresliť skutočnú situáciu.

Týkajúce sa článku 4 ods. 3 a článku 4 ods. 5:

Centralizácia je v rozpore s cieľom Komisie ponechať do veľkej miery na rozhodnutí členských štátov ako otvorene, transparentne zabezpečiť podporu tak, aby prispela k zlepšeniu hospodárskej súťaže, nediskriminovala a bola nákladovo efektívna. Keďže členské štáty si môžu stanovovať vlastné meradlá na dosahovanie cieľov, záväzné prepojenie na európske ciele je tu nevhodné.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 5 ods. 2

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Členské štáty zabezpečujú, aby bola podpora aspoň 10 % novo podporovanej kapacity v každom roku medzi rokmi 2021 až 2025 a najmenej 15 % novo podporovanej kapacity v každom roku medzi rokmi 2026 až 2030 otvorená zariadeniam nachádzajúcim sa v iných členských štátoch.	2. Členské štáty zabezpečujú, aby bola podpora aspoň 10 % novo podporovanej kapacity v každom roku medzi rokmi 2021 až 2025 a najmenej 15 % novo podporovanej kapacity v každom roku medzi rokmi 2026 až 2030 otvorená zariadeniam nachádzajúcim sa v iných členských štátoch. Rovnako sa majú podnecovať aj investície do cezhraničnej spolupráce, ktoré predpokladajú vhodnú úroveň prepojenia.

Zdôvodnenie

Zmiernením požiadavky týkajúcej sa cezhraničných verejných obstarávaní sa zníži hospodárska súťaž v systéme. Nevyužije sa potenciál znižovania nákladov. Treba sa postarať o to, aby sa medzi členskými štátmi vytvorili príslušné kapacity prepojenia.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 6

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Bez toho, aby boli dotknuté zmeny potrebné na dosiahnutie súladu s pravidlami štátnej pomoci, členské štáty zabezpečujú, aby úroveň podpory poskytnutá pre projekty obnoviteľnej energie a s ňou spojené podmienky nebola revidovaná spôsobom, ktorý by mal negatívny vplyv na práva priznané podľa uvedenej podpory a ekonomiku podporených projektov.	Bez toho, aby boli dotknuté zmeny potrebné na dosiahnutie súladu s pravidlami štátnej pomoci, alebo iné osobitné okolnosti force majeure, ktoré posúdia od prípadu k prípadu členské štáty a Európska komisia , členské štáty zabezpečujú, aby úroveň podpory poskytnutá pre projekty obnoviteľnej energie a s ňou spojené podmienky nebola revidovaná spôsobom, ktorý by mal negatívny vplyv na práva priznané podľa uvedenej podpory a ekonomiku podporených projektov.

Zdôvodnenie

Členské štáty by mali mať určitú pružnosť v prípadoch *force majeure* alebo v prípadoch, keď hrozí, že bude znížený rozpočet, pokiaľ ide o verejné prostriedky vyčlenené napríklad na vzdelávanie a zdravie, zatiaľ čo prostriedky vyčlenené na podporu zdrojov obnoviteľnej energie zostávajú nevyčerpané.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 7 ods. 1

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Pri výpočte hrubej konečnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov nesmie byť príspevok z biopalív a biokvapalín, ako aj z palív z biomasy spotrebovaných v doprave, v prípade, že boli vyrobené z potravinárskych alebo krmných plodín, väčší ako 7 % konečnej spotreby energie v cestnej a železničnej doprave v danom členskom štáte. Tento limit sa do roku 2030 na základe trajektórie stanovenej v časti A prílohy X zníži na 3,8 %. Členské štáty môžu stanoviť nižší limit a môžu rozlišovať medzi rôznymi typmi biopalív, biokvapalín a palív z biomasy vyrobených z potravinárskych a krmných plodín, napr. stanovením nižšieho limitu pre príspevok biopalív založených na potravinárskych alebo krmných plodinách vyrobených z olejní, zohľadňujúc nepriamu zmenu využívania pôdy.</p>	<p>Pri výpočte hrubej konečnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov nesmie byť príspevok z biopalív a biokvapalín, ako aj z palív z biomasy spotrebovaných v doprave, v prípade, že boli vyrobené z potravinárskych alebo krmných plodín, s výnimkou biopalív s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy definovaných v článku 2 písm. u), väčší ako 7 % konečnej spotreby energie v cestnej a železničnej doprave v danom členskom štáte. Tento limit sa do roku 2030 na základe trajektórie stanovenej v časti A prílohy X zníži na 3,8 %. Členské štáty môžu stanoviť nižší limit a môžu rozlišovať medzi rôznymi typmi biopalív, biokvapalín a palív z biomasy vyrobených z potravinárskych a krmných plodín, napr. stanovením nižšieho limitu pre príspevok biopalív založených na potravinárskych alebo krmných plodinách vyrobených z olejní, zohľadňujúc nepriamu zmenu využívania pôdy.</p>

Zdôvodnenie

Konvenčné biopalivá s dobrou klimatickou výkonnosťou a udržateľnosťou, vrátane nízkych emisií rizika nepriamej zmeny využívania pôdy, by sa nemali postupne rušiť. FAO podporuje udržateľnú produkciu potravín aj palív. Veľké oblasti poľnohospodárskej pôdy ležia v EÚ úhorom a postupné zrušenie biopalív bráni pružnému využívaniu zdrojov a technologickému rozvoju.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 9 ods. 1

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. Dva alebo viaceré členské štáty môžu spolupracovať na všetkých typoch spoločných projektov, ktoré sa týkajú výroby elektriny, tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia.</p>	<p>1. Dva alebo viaceré členské štáty môžu spolupracovať na všetkých typoch spoločných projektov, ktoré sa týkajú výroby elektriny, tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia. V tejto súvislosti treba osobitne zvýhdniť prínos regionálnej spolupráce.</p>

Zdôvodnenie

Je dôležité jasne poukázať na význam regionálnej spolupráce na trhu s energiou z obnoviteľných zdrojov. Spolupráca na regionálnej úrovni môže priniesť veľké hospodárske výhody, je však aj príležitosťou spoločne rozvíjať vnútorný trh s elektrinou.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 11 ods. 1

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Jeden alebo viacero členských štátov môže spolupracovať s jednou alebo viacerými tretími krajinami na všetkých druhoch spoločných projektov týkajúcich sa výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia.</p>	<p>Jeden alebo viacero členských štátov môže spolupracovať s jednou alebo viacerými tretími krajinami na všetkých druhoch spoločných projektov týkajúcich sa výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia.</p> <p>Zariadenia na získavanie energie z obnoviteľných zdrojov nachádzajúce sa v tretích krajinách a zahrnuté do spoločných projektov musia počas celého svojho životného cyklu spĺňať environmentálne, sociálne, pracovné a bezpečnostné normy, ktoré sa všeobecne uplatňujú v Európskej únii a v členskom štáte, ktorý chce túto výrobu energie použiť vo svojich národných účtoch.</p>

Zdôvodnenie

Toto bezpečnostné opatrenie má zabrániť prípadným dumpingovým situáciám, pokiaľ ide o transfer energie s nečlenskými štátmi.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 16 ods. 1

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Do 1. januára 2021 členské štáty zavedú jedno alebo viac jednotných administratívnych kontaktných miest, ktoré budú pre žiadateľov koordinovať celý proces udeľovania povolení na vybudovanie a prevádzkovanie zariadení a súvisiacich infraštruktúr prenosových a distribučných sústav na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.</p>	<p>Do 1. januára 2021 členské štáty zavedú jedno alebo viac jednotných administratívnych kontaktných miest, ktoré budú pre žiadateľov koordinovať celý proces udeľovania povolení na vybudovanie a prevádzkovanie zariadení a súvisiacich infraštruktúr prenosových a distribučných sústav na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Tieto kontaktné miesta môžu byť riadené regiónmi alebo miestnymi orgánmi v rámci oblasti ich pôsobnosti.</p>

Zdôvodnenie

Cieľom je poskytnúť regionálnym a miestnym subjektom väčší význam pri riadení projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Pri určitých druhoch zariadení majú tieto subjekty dokonca právomoci v oblasti riadenia.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 19 ods. 2 a 7

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>2. [...]</p> <p>Členské štáty zabezpečia, aby sa nevydávali žiadne potvrdenia o pôvode výrobcovi, získal finančnú podporu zo systému podpory na rovnakú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Členské štáty vydávajú takéto potvrdenia o pôvode a prenášajú ich na trh prostredníctvom dražby. Príjmy získané v dôsledku dražby sa použijú na vyrovnanie nákladov na podporu obnoviteľných zdrojov energie.</p> <p>7. Potvrdenie o pôvode obsahuje aspoň tieto informácie:</p> <p>a) zdroj energie, z ktorého bola energia vyrobená, ako aj počiatočný a koncový dátum výroby;</p> <p>b) či sa týka:</p> <p>i) elektriny alebo</p> <p>ii) plynu alebo</p> <p>iii) vykurovania alebo chladenia;</p> <p>c) označenie, miesto, typ a kapacitu zariadenia, v ktorom bola energia vyrobená;</p> <p>d) či získalo zariadenie investičnú podporu a či získala energetická jednotka akúkoľvek inú podporu z národného systému podpory a druh systému podpory;</p> <p>e) dátum uvedenia zariadenia do prevádzky a</p> <p>f) dátum a krajinu vydania a osobitné identifikačné číslo.</p> <p>Na potvrdeniach o pôvode z malých zariadení môžu byť uvedené zjednodušené informácie.</p>	<p>2. [...]</p> <p>Členské štáty zabezpečia, aby sa nevydávali žiadne potvrdenia o pôvode výrobcovi, získal finančnú podporu zo systému podpory na rovnakú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.</p> <p>7. Potvrdenie o pôvode obsahuje aspoň tieto informácie:</p> <p>a) zdroj energie, z ktorého bola energia vyrobená, ako aj počiatočný a koncový dátum výroby;</p> <p>b) či sa týka:</p> <p>i) elektriny alebo</p> <p>ii) plynu alebo</p> <p>iii) vykurovania alebo chladenia;</p> <p>c) označenie, miesto, typ a kapacitu zariadenia, v ktorom bola energia vyrobená;</p> <p>d) či získalo zariadenie investičnú podporu a či získala energetická jednotka akúkoľvek inú podporu z verejného systému podpory a druh takéhoto systému podpory;</p> <p>e) dátum uvedenia zariadenia do prevádzky a</p> <p>f) dátum a krajinu vydania a osobitné identifikačné číslo.</p> <p>Na potvrdeniach o pôvode z malých zariadení môžu byť uvedené zjednodušené informácie.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa článku 19 ods. 2:

Je mimoriadne dôležité, aby výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov nemohli získať podporu dvakrát – raz prostredníctvom systémov podpory a druhý raz prostredníctvom aukcií a potvrdení o pôvode.

Týkajúce sa článku 19 ods. 7:

Verejná podpora nemusí byť poskytovaná len zo strany štátu.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 20

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. Členské štáty vo vhodných prípadoch posúdia potrebu rozšírenia existujúcej infraštruktúry plynárenskej siete s cieľom uľahčiť začlenenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie.</p>	<p>1. <i>S výhradou požiadaviek súvisiacich so zachovaním spoľahlivosti a bezpečnosti sústavy a na základe transparentných a nediskriminačných kritérií vymedzených príslušnými vnútroštátnymi orgánmi:</i></p> <p>a) členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav zaručili na svojom území prenos a distribúciu elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie vrátane inštalácie systémov skladovania elektrickej energie a systémov riadenia zásobovania z batérií s cieľom odstrániť narušenia spôsobené nestálosťou obnoviteľných zdrojov energie a zabezpečiť stabilitu elektrizačnej siete;</p> <p>b) členské štáty tiež poskytnú buď prednostný prístup alebo garantovaný prístup elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie do sústavy;</p> <p>c) členské štáty zabezpečia, aby prevádzkovatelia prenosových sústav uprednostňovali pri využívaní zariadení vyrábajúcich elektrinu zariadenia, ktoré vyrábajú elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, ak to povoľuje bezpečná prevádzka národnej elektrizačnej sústavy, a na základe transparentných a nediskriminačných kritérií. Členské štáty zabezpečia, aby sa prijímali vhodné prevádzkové opatrenia týkajúce sa sústavy a trhu s cieľom minimalizovať redukciu výroby elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie. Ak sa prijímajú dôležité opatrenia na obmedzenie obnoviteľných zdrojov energie s cieľom zaručiť bezpečnosť národnej elektrizačnej sústavy a bezpečnosť dodávok energie, členské štáty zabezpečia, aby príslušní prevádzkovatelia sústav podávali príslušnému regulačnému orgánu správy o týchto opatreniach a uvádzali, aké nápravné opatrenia chcú prijímať na zabraňovanie nevhodnej redukcii;</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>3. Členské štáty na základe svojho posúdenia týkajúceho sa potreby vybudovať novú infraštruktúru diaľkového vykurovania a chladenia, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie v záujme dosiahnutia cieľa Únie uvedeného v článku 3 ods. 1 tejto smernice a ktoré je súčasťou integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s prílohou I nariadenia [riadenie], prijímú podľa potreby opatrenia na rozvoj infraštruktúry diaľkového vykurovania tak, aby zodpovedali rozvoju v oblasti výroby tepla a chladu vo veľkých zariadeniach na biomasu a slnečnú a geotermálnu energiu.</p>	<p>d) členské štáty zabezpečia, aby bola výška odmeny za energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s transparentnými kritériami, pričom sa zohľadnia náklady na výrobu elektrickej energie z fosílnych zdrojov v elektrizačnej sieti, do ktorej sa bude energia z obnoviteľných zdrojov dodávať, a to najmä v malých izolovaných sieťach. Zároveň sa odstránia narušenia spôsobené zavedením podpory alebo príspevkov poskytovaných tradičným systémom výroby a systémom zásobovania fosílnych palív, aby sa predišlo narušeniam v prospech fosílnych zdrojov energie na úkor výroby energie z obnoviteľných zdrojov;</p> <p>e) zariadeniam na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie určenej najmä na vlastnú spotrebu, konkrétne v sektore bývania, musí byť zaručené, že nadmerná energia, ktorú vyrobí, bude dodaná do verejnej siete, s obmedzením výkonu a energie podľa skutočnej spotreby, že budú mať uľahčené postupy udeľovania povolení a stanovenú spravodlivú cenu na základe ceny elektrickej energie dodanej spotrebiteľom.</p> <p>2. Členské štáty vo vhodných prípadoch posúdia potrebu rozšírenia existujúcej infraštruktúry plynárenskej siete s cieľom uľahčiť začlenenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie.</p> <p>3. Členské štáty vo vhodných prípadoch posúdia potrebu rozvoja existujúcej infraštruktúry palivovej siete v doprave s cieľom uľahčiť začlenenie paliva z obnoviteľných zdrojov energie.</p> <p>4. Členské štáty na základe svojho posúdenia týkajúceho sa možnosti a záujmu vybudovať novú infraštruktúru diaľkového vykurovania a chladenia, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie v záujme dosiahnutia cieľa Únie uvedeného v článku 3 ods. 1 tejto smernice a ktoré je súčasťou integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s prílohou I nariadenia [riadenie], prijímú podľa potreby opatrenia na rozvoj infraštruktúry na využívanie termálnej energie (napríklad prostredníctvom systémov diaľkového vykurovania) tak, aby zodpovedali rozvoju v oblasti výroby tepla a chladu vo veľkých zariadeniach na biomasu a slnečnú a geotermálnu energiu.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa bývalého článku 20 ods. 2:

Navrhuje sa zachovať článok predchádzajúcej smernice, v ktorom sa odkazuje na prístup, využívanie a pripojenie k elektrine z obnoviteľných zdrojov.

Týkajúce sa článku 20 ods. 3 v stanovisku:

Podobne ako pri bioplyne je cieľom uľahčiť vstup akéhokoľvek paliva z obnoviteľných zdrojov do distribučnej infraštruktúry pre palivo v doprave.

Týkajúce sa článku 20 ods. 4 v stanovisku:

Vyhnúť sa pojmu „potreba“, ktorý evokuje, že diaľkové vykurovanie a chladenie sú jediný spôsob, ako dosiahnuť ciele EÚ.

Pozmeňovací návrh 17

Nový článok po článku 20

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>Podnikateľský a technologický rozvoj</p> <p>1. <i>Z hľadiska obnoviteľných zdrojov energie je Európska únia v súčasnosti celosvetovým lídrom v oblasti technológie aj podnikov, čo je dôsledkom konkurencieschopnosti našich produktov a služieb, ktoré ponúkajú podniky od výrobcov zariadení po konzultantov, inštalatérov, údržbárov, či finančné inštitúcie.</i></p> <p><i>Komisia si stanovila cieľ upevniť a rozšíriť toto vedúce postavenie do roku 2030.</i></p> <p>2. <i>Komisia aj členské štáty majú aspoň 15 % všetkých svojich finančných prostriedkov určených na podporu energie z obnoviteľných zdrojov vyčleniť na činnosti zamerané na zlepšenie kapacity, konkurencieschopnosti podnikov a najmä na ich technologický rozvoj.</i></p> <p><i>Podobne by mala Komisia zaviesť aj pre EŠIF mechanizmus, ktorý by, po zohľadnení rôznych faktorov a okolností, regiónom alebo členským štátom, ktorých pokrok v oblasti obnoviteľných zdrojov energie sa dá považovať za nadpriemerný, umožnil vytvoriť na ich území podmienky na stimulovanie energie z obnoviteľných zdrojov.</i></p> <p>3. <i>S cieľom udržať toto vedúce postavenie by si mali členské štáty a Európska komisia, bez toho, aby boli dotknuté iné priority, stanoviť tieto hlavné smerovania:</i></p> <p>(A) <i>Technológia:</i></p> <p>i) <i>neustále znižovanie investičných a prevádzkových nákladov, ktoré okrem iných zahŕňajú aj informačné a komunikačné technológie (IKT);</i></p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>ii) zvýšenie vyprodukovanej energie a adaptability zariadení na požiadavky rôznych spotrebiteľov;</p> <p>iii) osobitný význam bude mať fotovoltaika, skladovanie energie, tepelné čerpadlá, biopalivá tretej generácie a morská energia, bez toho, aby boli dotknuté iné technológie;</p> <p>iv) realizovateľnosť výroby obnoviteľných zdrojov a ich doprava;</p> <p>v) zavádzanie, väčších či menších, technologických vylepšení do praxe vo všetkých procesoch a reťazcoch tvorby hodnôt odvetvia obnoviteľných zdrojov.</p> <p>(B) Podniky:</p> <p>i) vytvorenie a rozšírenie rôznych finančných nástrojov;</p> <p>ii) zlepšenie interných postupov v podniku tým, že sa zamerajú na záujmy a očakávania súčasných a potenciálnych zákazníkov, zlepšením trhových a marketingových štúdií;</p> <p>iii) uľahčenie výmeny metodík a spôsobov práce medzi podnikmi z rôznych členských štátov, čím by sa podporili dlhodobé obchodné dohody a vzrástla veľkosť aj kapacita podnikov;</p> <p>iv) uľahčenie prenosu informácií medzi podnikmi, univerzitami a technologickými centrami.</p> <p>4. Komisia spolu s členskými štátmi pripraví do 31. 12. 2018 špecifickú stratégiu v tejto oblasti, v ktorej budú obsiahnuté priority a, v závislosti od vývoja rôznych sektorov obnoviteľných zdrojov a geografických oblastí, kľúčové prekážky, príležitosti a verejné kroky, ktoré sa môžu uskutočniť v nasledujúcom desaťročí.</p> <p>5. Členské štáty v relevantnom prípade posúdia potrebu rozvoja infraštruktúry na skladovanie elektrickej energie s cieľom zvýšiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa odsekov 1 až 4:

Absencia priameho a výslovného odkazu na tieto mimoriadne významné aspekty (podniky a technologický rozvoj) sa vzhľadom na dôslednosť, s akou sa pristupuje k ostatným aspektom, nezdá byť vhodná v európskej smernici.

Týkajúce sa odseku 5:

Podpora výroby energie z obnoviteľných zdrojov nemôže byť oddelená od potreby skladovacej infraštruktúry. Táto potreba je naliehavá najmä v regiónoch, ako sú ostrovné a najvzdialenejšie regióny s charakteristikami izolovaných mikrosústav.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 22 ods. 1

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Členské štáty zabezpečia, aby komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov boli oprávnené vyrábať, spotrebovať, skladovať a predávať energiu z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny bez toho, aby podliehali neprimeraným postupom a poplatkom, ktoré nie sú nákladovo efektívne.</p>	<p>Členské štáty zabezpečia, aby komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov boli oprávnené vyrábať, spotrebovať, skladovať a predávať energiu z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny bez toho, aby podliehali neprimeraným postupom a poplatkom, ktoré nie sú nákladovo efektívne.</p>
<p>Na účely tejto smernice komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov je MSP alebo nezisková organizácia, ktorej akcionári alebo členovia spolupracujú pri výrobe, distribúcii, skladovaní alebo dodávke energie z obnoviteľných zdrojov, pričom spĺňajú aspoň štyri z týchto kritérií:</p>	<p>Na účely tejto smernice komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov je MSP alebo nezisková organizácia, ktorej akcionári alebo členovia spolupracujú pri výrobe, distribúcii, skladovaní alebo dodávke energie z obnoviteľných zdrojov, pričom spĺňajú aspoň štyri z týchto kritérií:</p>
<p>a) akcionári alebo členovia sú fyzické osoby, miestne orgány, vrátane obcí alebo MSP pôsobiace v oblastiach energie z obnoviteľných zdrojov;</p>	<p>a) akcionári alebo členovia sú fyzické osoby, regionálne alebo miestne orgány, vrátane obcí alebo MSP pôsobiace v oblastiach energie z obnoviteľných zdrojov;</p>
<p>b) minimálne 51 % akcionárov alebo členov s hlasovacími právami subjektu sú fyzické osoby;</p>	<p>b) minimálne 51 % akcionárov alebo členov s hlasovacími právami subjektu sú fyzické osoby;</p>
<p>c) minimálne 51 % akcií alebo podielových práv subjektu je vo vlastníctve miestnych členov, t. j. zástupcov miestnych verejných a miestnych súkromných spoločensko-hospodárskych záujmov alebo občana s priamym záujmom na činnosti komunity a jej vplyvov;</p>	<p>c) minimálne 51 % akcií alebo podielových práv subjektu je vo vlastníctve miestnych členov, t. j. zástupcov miestnych verejných a miestnych súkromných spoločensko-hospodárskych záujmov alebo občana s priamym záujmom na činnosti komunity a jej vplyvov;</p>
<p>d) minimálne 51 % miest v predstavenstve alebo riadiacich orgánoch subjektu je vyhradených pre miestnych členov, t. j. zástupcov miestnych verejných a miestnych súkromných spoločensko-hospodárskych záujmov alebo občanov alebo s priamym záujmom na činnosti komunity a jej vplyvov;</p>	<p>d) minimálne 51 % miest v predstavenstve alebo riadiacich orgánoch subjektu je vyhradených pre miestnych členov, t. j. zástupcov miestnych verejných a miestnych súkromných spoločensko-hospodárskych záujmov alebo občanov alebo s priamym záujmom na činnosti komunity a jej vplyvov;</p>
<p>e) komunita nenainštalovala viac než 18 MW kapacitu obnoviteľných zdrojov pre elektrinu, teplo a chlad a dopravu ako ročný priemer za predchádzajúcich 5 rokov.</p>	<p>e) komunita nenainštalovala viac než 30 MW kapacitu obnoviteľných zdrojov pre elektrinu, teplo a chlad a dopravu ako ročný priemer za predchádzajúcich 5 rokov.</p>

Zdôvodnenie

Komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov môžu byť jedným z hlavných nástrojov na posilnenie miestnej udržateľnej výroby energie. Regionálne orgány môžu v tejto súvislosti tiež zohrávať svoju rolu a prahová hodnota pre veľkosť energetickej produkcie takýchto komunít by nemala byť príliš obmedzujúca.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 23

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. V záujme uľahčenia prieniku energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia vykurovania a chladenia sa každý členský štát snaží zvýšiť podiel obnoviteľnej energie dodávanej na vykurovanie a chladenie najmenej o 1 percentuálny bod ročne, vyjadrený ako národný podiel na konečnej spotrebe energie a vypočítaný podľa metodiky uvedenej v článku 7.</p> <p>2. Členské štáty môžu na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií určiť a sprístupniť verejnosti zoznam opatrení a vykonávacích subjektov, ako sú dodávatelia palív, ktoré prispievajú k zvýšeniu stanovenému v odseku 1.</p> <p>3. Zvýšenie stanovené v odseku 1 sa môže vykonať prostredníctvom jednej alebo viacerých z týchto možností:</p> <p>a) fyzické začlenenie energie z obnoviteľných zdrojov do energie a energetického paliva dodávaných na vykurovanie a chladenie;</p> <p>b) priame opatrenia na zmiernenie ako inštalácia vysokoúčinných vykurovacích a chladiacich systémov využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov v budovách alebo využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na procesy priemyselného vykurovania a chladenia;</p> <p>c) nepriame opatrenia na zmiernenie zahrnuté do obchodovateľných certifikátov dokazujúcich splnenie povinnosti prostredníctvom podpory nepriamych opatrení na zmiernenie vykonávaných iným hospodárskym subjektom, ako je napr. nezávislý subjekt vykonávajúci inštaláciu obnoviteľných technológií alebo spoločnosť poskytujúca energetické služby (ESCO), ktorá zabezpečuje služby pre zariadenia obnoviteľnej energie.</p>	<p>1. V záujme uľahčenia prieniku energie z obnoviteľných zdrojov a/alebo odpadového tepla a chladu do odvetvia vykurovania a chladenia sa každý členský štát snaží zvýšiť podiel obnoviteľnej energie a/alebo odpadového tepla a chladu dodávaných na vykurovanie a chladenie najmenej o 1 percentuálny bod ročne, vyjadrený ako národný podiel na konečnej spotrebe energie a vypočítaný podľa metodiky uvedenej v článku 7.</p> <p>2. Členské štáty môžu na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií určiť a sprístupniť verejnosti zoznam opatrení a spolupracujúcich subjektov, ako sú dodávatelia energie, ktoré prispievajú k vykonávaniu a posudzovaniu zvýšenia stanoveného v odseku 1.</p> <p>3. Zvýšenie stanovené v odseku 1 sa vykonáva prostredníctvom týchto možností:</p> <p>a) fyzické začlenenie novej energie z obnoviteľných zdrojov zo systémov vykurovania a chladenia;</p> <p>b) procesy priamo spojené s budovami a priemyslom alebo procesmi v niektorých primárnych sektoroch;</p> <p>c) iné politické opatrenia, ktorých účinok je rovnako vysoký ako sa vyžaduje v odseku 1, napríklad vnútroštátne daňové opatrenia alebo iné hospodárske stimuly.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>4. Členské štáty môžu na vykonávanie a monitorovanie opatrení uvedených v odseku 2 využiť zavedené štruktúry v rámci národných povinných schém energetickej efektívnosti uvedených v článku 7 smernice 2012/27/EÚ.</p>	<p>4. Pri jednotlivých opatreniach sa musia zväziť nasledujúce aspekty:</p> <p>a) trh vykurovania a chladenia je veľmi roztrieštený a závisí od druhu spotrebiteľov, úrovne centralizácie, predtým používaného paliva atď.;</p> <p>b) odstránenie prekážok pri dosahovaní účinnejšieho vykurovania a chladenia si bude vyžadovať činnosť na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, ako aj európsky rámec, ktorý ju bude podporovať.</p> <p>Členské štáty môžu takto využívať alebo vytvárať:</p> <p>a) iniciatívy na zlepšenie financovania a ziskovosti.</p> <p>i) obchodovateľné certifikáty dokazujúce splnenie povinnosti prostredníctvom podpory nepriamych opatrení na zmiernenie vykonávaných iným hospodárskym subjektom, ako je napr. nezávislý subjekt vykonávajúci inštaláciu obnoviteľných technológií alebo spoločnosť poskytujúca energetické služby (ESCO), ktorá zabezpečuje služby pre zariadenia obnoviteľnej energie.</p> <p>ii) preskúmanie majetkového práva s cieľom nájsť spôsob, ako prerozdeliť úžitok z vylepšení v oblasti obnoviteľnej energie medzi prenajímateľov a nájomcov, resp. medzi obyvateľov viacbytových budov.</p> <p>iii) podpora miestnych a regionálnych aktérov, ktorí dokážu zlepšiť atraktívnosť investícií do vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov pre banky tým, že spoja jednotlivé projekty do väčších investičných balíkov.</p> <p>iv) zriadenie jednotných kontaktných miest pre investičné poradenstvo (zahŕňajúcich poradenské služby, pomoc pri príprave projektu a jeho financovaní).</p> <p>v) nabádať investičné banky, aby ponúkali produkty prispôbené na renováciu súkromne prenajímaných budov (napr. odložené hypotéky, termínované pôžičky), ktoré by mohli byť podporované z verejných prostriedkov.</p> <p>vi) priame dotácie investícií sa nebudú používať, s výnimkou prípadov, ak má zariadenie pridanú hodnotu, pokiaľ ide o inováciu, vysokú účinnosť, replikovateľnosť a pod.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>b) <i>iniciatívy na zlepšovanie informovanosti verejnosti a dôvery v technológie a dodávateľov:</i></p> <p>i) <i>využívanie kontrol kotlov na poskytovanie informácií o výhodách obnoviteľných systémov pri náhrade existujúcich systémov vykurovania a chladenia.</i></p> <p>ii) <i>zriadenie a propagácia internetových stránok s cenami (a environmentálnymi prvkami, technickou dostupnosťou a spoľahlivosťou a pod.), porovnaniami nástrojov na báze celoživotnej schémy s cieľom pomôcť potenciálnym i súčasným zákazníkom rozhodnúť sa pre zaujímavejšie vybavenie, inštaláciu, poskytovateľa paliva a pod.</i></p> <p>iii) <i>zriadenie a propagácia transparentného mechanizmu na vyriešenie konfliktov medzi používateľmi a dodávateľmi, ktorý by ich nabádal, aby ponúkali lepšie služby a zvyšovali dôveru potenciálnych klientov.</i></p> <p>iv) <i>vytvoriť dlhodobú komunikačnú a reklamnú kampaň zameranú podľa druhu potenciálnych spotrebiteľov, vybraného sektora obnoviteľnej technológie alebo zainteresovaných strán sektora.</i></p> <p>c) <i>iniciatívy na zlepšenie postavenia podnikov, ktoré robia inštaláciu a zabezpečujú prevádzku a údržbu zariadení.</i></p> <p>i) <i>bez toho, aby boli dotknuté iné iniciatívy technologického rozvoja, budú zavedené sektorové okrúhle stoly medzi technologickými centrami, priemyslom vyrábajúcim zariadenia, inžinierskymi firmami a inštalatérmi s cieľom pomôcť posledným menovaným zlepšiť svoje produkty a služby.</i></p> <p>ii) <i>práca so zainteresovanými stranami (najmä subjektmi, ako sú združenia spotrebiteľov, inštalatérov či architektov) v záujme ich zoskupenia a zvýšenia ich záujmu, osvety a priorit v oblasti obnoviteľných energií s cieľom podnietiť potrebnú širokú komunikačnú kampaň.</i></p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>5. Subjekty určené podľa odseku 2 zabezpečia, aby ich príspevok bol merateľný a overiteľný a počnúc 30. júnom 2021 podávajú orgánu určenému členským štátom každoročne správu o:</p> <p>a) celkovom množstve energie dodanej na vykurovanie a chladenie,</p> <p>b) celkovom objeme energie z obnoviteľných zdrojov dodanej na vykurovanie a chladenie,</p> <p>c) podiele energie z obnoviteľných zdrojov v celkovom množstve dodanej energie na vykurovanie a chladenie a</p> <p>d) druhu obnoviteľného zdroja energie.</p>	<p>d) iniciatívy na podporu zlepšení v sektore</p> <p>i) využitie zavedených štruktúr v rámci národných povinných schém energetickej efektívnosti uvedených v článku 7 smernice 2012/27/EÚ na zavedenie a monitorovanie opatrení uvedených v odseku 2.</p> <p>ii) podpora miestnych a regionálnych orgánov pri príprave stratégií na podporu vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov.</p> <p>5. Subjekty určené podľa odseku 2 zabezpečia, aby ich príspevok bol merateľný a overiteľný a počnúc 30. júnom 2021 podávajú orgánu určenému členským štátom každoročne správu o:</p> <p>a) celkovom množstve energie dodanej na vykurovanie a chladenie,</p> <p>b) celkovom objeme energie z obnoviteľných zdrojov a/ alebo odpadového tepla a chladu dodaných na vykurovanie a chladenie,</p> <p>c) podiele energie z obnoviteľných zdrojov a/alebo odpadového tepla a chladu v celkovom množstve dodanej energie na vykurovanie a chladenie a</p> <p>d) druhu obnoviteľného zdroja energie a základné špecifikácie zariadení na vykurovanie a chladenie, ktoré existujú v rôznych miestach spotreby.</p>

Zdôvodnenie

Týkajúce sa článku 23 ods. 1, 3 a 5:

So zreteľom na nahradenie fosílnych palív a zníženie spotreby primárnej energie je dôležité zohľadniť v sektore vykurovania a chladenia nielen energiu z obnoviteľných zdrojov, ale aj tepelné prebytky a vedľajšie produkty. Na dosiahnutie stanovených cieľov je okrem toho potrebné ponechať možnosť hospodárskych stimulov a opatrení v daňovej oblasti.

Týkajúce sa článku 23 ods. 2:

Úprava ktorá má za cieľ len objasniť význam týchto subjektov. Dodávky energie sú koncepcia, ktorá nepokrýva len palivá. Energia sa dá dodávať prostredníctvom palív, elektriny alebo solárnej energie.

Týkajúce sa článku 23 ods. 4:

Vykurovanie a chladenie sú veľmi dôležité záležitosti v EÚ. Minulý rok uverejnila Komisia špecifickú stratégiu. Mnohé z týchto myšlienok nie sú zohľadnené v tejto smernici a my sme ich oživilí. Okrem toho sme predostreli aj nové myšlienky, ako napríklad zabránenie priamym dotáciam alebo posilnenie dôvery spotrebiteľov.

Týkajúce sa článku 23 ods. 5:

Na získanie lepších poznatkov o sektore a možnostiach ďalšieho rozvoja je potrebné poznať stav a charakteristiky existujúcich zariadení. Tieto informácie môžu zhromaždiť dodávatelia paliva, čím by sa umožnilo overenie údajov zaregistrovaných správnymi orgánmi.

Pozmeňovací návrh 20

Článok 24 ods. 4

Návrh smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – COM(2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Členské štáty stanovujú potrebné opatrenia na zabezpečenie nediskriminačného prístupu k systémom diaľkového vykurovania alebo chladenia, pokiaľ ide o teplo alebo chlad vyrobené z obnoviteľných zdrojov energie a odpadové teplo alebo chlad. Tento nediskriminačný prístup umožní priamu dodávku tepla alebo chladu z takýchto zdrojov zákazníkom pripojeným k systému diaľkového vykurovania alebo chladenia inými dodávateľmi, ako je prevádzkovateľ systému diaľkového vykurovania alebo chladenia.</p>	<p>Členské štáty stanovujú potrebné opatrenia na zabezpečenie regulovaného prístupu k systémom diaľkového vykurovania alebo chladenia, pokiaľ ide o teplo alebo chlad vyrobené z obnoviteľných zdrojov energie a odpadové teplo alebo chlad. Tento prístup umožní dodávku tepla alebo chladu z takýchto zdrojov do systému diaľkového vykurovania alebo chladenia inými dodávateľmi, ako je prevádzkovateľ systému diaľkového vykurovania alebo chladenia.</p>

Zdôvodnenie

Všeobecné právo tretích strán predávať vykurovanie a chladenie priamo koncovým odberateľom by bolo kontraproduktívne a nebolo nákladovo efektívne. Vytvára neistotu pre investorov a z dlhodobého hľadiska nejasnú zodpovednosť. Oddelenie siete a dodávok zvyšuje náklady koncových odberateľov.

Pozmeňovací návrh 21

(6)

Návrh nariadenia o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie) –COM(2016) 861 final

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Posilnená trhová integrácia a prechod na výrobu elektriny s väčšími výkyvmi si vyžadujú viac úsilia o koordináciu vnútroštátnych energetických politík so susediacimi štátmi a využitie príležitostí na cezhraničné obchodovanie s elektrinou.</p>	<p>Posilnená trhová integrácia a prechod na výrobu elektriny s väčšími výkyvmi si vyžadujú viac úsilia o koordináciu vnútroštátnych energetických politík so susediacimi štátmi a využitie príležitostí na cezhraničné obchodovanie s elektrinou, pričom treba zabezpečiť rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre všetkých a dodržiavanie zásady reciprocity.</p>

Zdôvodnenie

Pre niektoré členské štáty môže mať zapojenie tretích štátov do vnútorného trhu s elektrinou veľký význam. Je preto dôležité, aby boli pre obchod s tretími krajinami zabezpečené rovnaké podmienky hospodárskej súťaže a rovnaké podmienky prístupu na trh (zásada reciprocity).

Pozmeňovací návrh 22

(8)

Návrh nariadenia o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie) –COM(2016) 861 final

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V základných zásadách by sa malo stanoviť, že ceny elektriny musia byť určované dopytom a ponukou. Tieto ceny by mali signalizovať potrebu elektriny a poskytovať trhové stimuly pre investície do zdrojov flexibility, ako sú flexibilná výroba, prepojenosť, riadenie odberu alebo uskladňovanie.	V základných zásadách by sa malo stanoviť, že ceny elektriny musia byť určované dopytom a ponukou. Tieto ceny by mali signalizovať potrebu elektriny a poskytovať trhové stimuly pre investície do zdrojov flexibility, ako sú flexibilná výroba, prepojenosť, riadenie odberu alebo uskladňovanie. So zreteľom na tieto ciele by členské štáty mali postupne ukončiť reguláciu cien.

Zdôvodnenie

V mnohých členských štátoch sa ceny elektriny neriadia dopytom a ponukou, ale ich regulujú verejné orgány. Cenová regulácia môže obmedziť rozvoj účinnej hospodárskej súťaže, odrádzať od investícií a vstupu nových účastníkov na trh. Táto nová trhová koncepcia má zabezpečiť nezávislosť dodávateľských cien od akýchkoľvek verejných zásahov. V zásade je návrh Európskej komisie na zrušenie cenovej regulácie vhodný, ale toto zrušenie by malo prebehnúť postupne.

Pozmeňovací návrh 23

(25)

Návrh smernice o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (prepracované znenie) – COM(2016) 864 final

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Všetci spotrebitelia by mali mať možnosť priamo sa zúčastňovať na trhu, najmä úpravou svojej spotreby v závislosti od trhových signálov, a následne ťažiť z nižších cien elektriny alebo iných stimulačných platieb. Prínosy takejto aktívnej účasti sa pravdepodobne prehĺbia časom, keď vzrastie konkurencieschopnosť elektrických vozidiel, tepelných čerpadiel a iných flexibilných zdrojov odberu. Spotrebiteľom by sa mala umožniť účasť na všetkých formách riadenia spotreby, a preto by mali mať možnosť rozhodnúť sa pre inteligentný merací systém, ako aj zmluvu o dodávke elektriny s dynamickou cenotvorbou. To by im malo umožniť prispôbenie spotreby v závislosti od cenových signálov v reálnom čase, ktoré odrážajú hodnotu elektriny a náklady na jej výrobu a prenos v rôznych časových obdobiach, pričom členské štáty by mali zabezpečiť primerané vystavenie spotrebiteľov riziku veľkoobchodných cien. Členské štáty by zároveň mali zabezpečiť, aby spotrebitelia, ktorí sa rozhodnú aktívne nezúčastňovať na trhu, neboli penalizovaní, ale aby sa ich informované rozhodovanie o dostupných možnostiach uľahčilo spôsobom, ktorý je najvhodnejší z hľadiska domáceho trhu podmienky.</p>	<p>Všetci spotrebitelia by mali mať možnosť priamo sa zúčastňovať na trhu, najmä úpravou svojej spotreby v závislosti od trhových signálov, a následne ťažiť z nižších cien elektriny alebo iných stimulačných platieb. Prínosy takejto aktívnej účasti sa pravdepodobne prehĺbia časom, keď vzrastie konkurencieschopnosť elektrických vozidiel, tepelných čerpadiel a iných flexibilných zdrojov odberu. Spotrebiteľom by sa mala umožniť účasť na všetkých formách riadenia spotreby, a preto by mali mať možnosť rozhodnúť sa pre inteligentný merací systém, ako aj zmluvu o dodávke elektriny s dynamickou cenotvorbou. To by im malo umožniť prispôbenie spotreby v závislosti od cenových signálov v reálnom čase, ktoré odrážajú hodnotu elektriny a náklady na jej výrobu a prenos v rôznych časových obdobiach, pričom členské štáty by mali zabezpečiť primerané vystavenie spotrebiteľov riziku veľkoobchodných cien. Členské štáty by zároveň mali zabezpečiť, aby spotrebitelia, ktorí sa rozhodnú aktívne nezúčastňovať na trhu, neboli penalizovaní, ale aby sa ich informované rozhodovanie o dostupných možnostiach uľahčilo spôsobom, ktorý je najvhodnejší z hľadiska domáceho trhu podmienky. Vnútroštátne, regionálne a miestne orgány musia vytvoriť potrebné rámcové podmienky, aby mali spotrebitelia prístup k podrobným informáciám o podmienkach a možnostiach zúčastňovania sa na trhu. Členské štáty by tiež mali zaistiť špecifické opatrenia zamerané na spotrebiteľov, ktorí sú najviac vystavení riziku energetickej chudoby, aby sa zabezpečila ich aktívna účasť na trhu, chránili ich práva na prístup k energii a umožnilo sa im profitovať z inovačných technológií, ktoré znižujú spotrebu energie.</p>

Zdôvodnenie

Pozmeňovacím návrhom sa pridáva ustanovenie, že všetky územné samosprávy musia nabádať spotrebiteľov, aby sa zúčastňovali na trhu a musia im poskytnúť podrobné informácie o príslušných podmienkach a možnostiach.

Pozmeňovací návrh 24

(30)

Návrh smernice o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (prepracované znenie) – COM(2016) 864 final

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Vďaka technológiám distribuovanej energetiky a posilneniu postavenia spotrebiteľov sa energetické komunity a družstvá stali účinným a úsporným modelom naplňania potrieb a očakávaní občanov z hľadiska energetických zdrojov, služieb a účasti na miestnej úrovni. Energetické komunity ponúkajú všetkým spotrebiteľom inkluzívnu možnosť získať priamy podiel na výrobe, spotrebe či zdieľaní energie v geograficky obmedzenej komunitnej sieti, ktorá môže fungovať buď izolovane, alebo môže byť pripojená k verejnej distribučnej sústave. Namiesto tvorby zisku, ako je to pri tradičných energetických podnikoch, sa iniciatívy komunitnej energetiky zameriavajú v prvom rade na poskytovanie cenovo dostupnej energie určitého druhu (napríklad energia z obnoviteľných zdrojov) svojim členom alebo podielnikom. Priamym vzťahom so spotrebiteľmi tieto iniciatívy preukazujú svoj potenciál podpory integrovaného zavádzania nových technológií a vzorov spotrebiteľského správania vrátane inteligentných distribučných sietí a reakcie na strane spotreby. Energetické komunity môžu posilniť aj energetickú hospodárnosť na úrovni domácností a pomôcť v boji proti energetickej chudobe obmedzením spotreby a znižovaním taríf za dodávky elektriny. Zároveň umožňujú účasť na trhu s energiou určitým skupinám spotrebiteľov v kategórii domácností, ktorí by sa inak zapojiť nemohli. Tam, kde sa tieto iniciatívy úspešne zaviedli, priniesli danej komunite okrem zrejmych prínosov z poskytovania energetických služieb aj hospodársku, sociálnu i environmentálnu hodnotu. Miestnym energetickým komunitám by sa malo umožniť pôsobenie na trhu za rovnakých podmienok bez narušania hospodárskej súťaže. Spotrebiteľia v domácnosti by mali mať možnosť dobrovoľnej účasti na iniciatíve energetickej komunity, ako aj možnosť túto komunitu opustiť bez toho, aby stratili prístup k sieti prevádzkovej danou iniciatívou či svoje spotrebiteľské práva. Prístup k miestnej sieti energetickej komunity by sa mal poskytovať za spravodlivých podmienok pri zohľadnení nákladov.</p>	<p>Vďaka technológiám distribuovanej energetiky a posilneniu postavenia spotrebiteľov sa energetické komunity a družstvá stali účinným a úsporným modelom naplňania potrieb a očakávaní občanov z hľadiska energetických zdrojov, služieb a účasti na miestnej úrovni. Energetické komunity ponúkajú všetkým spotrebiteľom inkluzívnu možnosť získať priamy podiel na výrobe, spotrebe či zdieľaní energie v geograficky obmedzenej komunitnej sieti, ktorá môže fungovať buď izolovane, alebo môže byť pripojená k verejnej distribučnej sústave. Namiesto tvorby zisku, ako je to pri tradičných energetických podnikoch, sa iniciatívy komunitnej energetiky zameriavajú v prvom rade na poskytovanie cenovo dostupnej energie určitého druhu (napríklad energia z obnoviteľných zdrojov) svojim členom alebo podielnikom. Priamym vzťahom so spotrebiteľmi tieto iniciatívy preukazujú svoj potenciál podpory integrovaného zavádzania nových technológií a vzorov spotrebiteľského správania vrátane inteligentných distribučných sietí a reakcie na strane spotreby. Energetické komunity môžu posilniť aj energetickú hospodárnosť na úrovni domácností a pomôcť v boji proti energetickej chudobe obmedzením spotreby a znižovaním taríf za dodávky elektriny. Zároveň umožňujú účasť na trhu s energiou určitým skupinám spotrebiteľov v kategórii domácností, ktorí by sa inak zapojiť nemohli. Tam, kde sa tieto iniciatívy úspešne zaviedli, priniesli danej komunite okrem zrejmych prínosov z poskytovania energetických služieb aj hospodársku, sociálnu i environmentálnu hodnotu. Miestnym energetickým komunitám by sa v rámci presne stanovených pravidiel malo umožniť pôsobenie na trhu za rovnakých podmienok bez narušania hospodárskej súťaže. Spotrebiteľia v domácnosti by mali mať možnosť dobrovoľnej účasti na iniciatíve energetickej komunity, ako aj možnosť túto komunitu opustiť bez toho, aby stratili prístup k sieti prevádzkovej danou iniciatívou či svoje spotrebiteľské práva. Prístup k miestnej sieti energetickej komunity by sa mal poskytovať za spravodlivých podmienok pri zohľadnení nákladov.</p>

Zdôvodnenie

Miestne energetické komunity môžu byť účinným prostriedkom pre riadenie energie na miestnej úrovni. Na podporu vytvorenia komunít a ich zapojenie sa do trhu s elektrinou má obrovský význam primeraný právny rámec na stanovenie jasných pravidiel konania komunít na trhu s elektrinou.

Pozmeňovací návrh 25

(38)

Návrh smernice o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (prepracované znenie) – COM(2016) 864 final

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>V nadväznosti na zavádzanie inteligentných meracích systémov sa v členských štátoch vyvinuli alebo sa v súčasnosti vyvíjajú rôzne modely spravovania údajov. Nezávisle od modelu spravovania údajov je dôležité, aby členské štáty zaviedli transparentné pravidlá, na základe ktorých možno k údajom pristupovať za nediskriminačných podmienok, a zabezpečili maximálnu mieru kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov, ako aj nestrannosť subjektov, ktoré s údajmi nakladajú.</p>	<p>V nadväznosti na zavádzanie inteligentných meracích systémov sa v členských štátoch vyvinuli alebo sa v súčasnosti vyvíjajú rôzne modely spravovania údajov. Nezávisle od modelu spravovania údajov je dôležité, aby členské štáty zaviedli transparentné pravidlá, na základe ktorých možno k údajom pristupovať za nediskriminačných podmienok, a zabezpečili maximálnu mieru kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov, ako aj nestrannosť subjektov, ktoré s údajmi nakladajú. Na to, aby bolo možné spotrebiteľov zapojiť v rámci reakcie na dopyt a dať im možnosť systému dynamických cien, musí im distribútor poskytnúť voľný prístup k informáciám o hodinovej spotrebe elektriny. Odporúča sa, aby tieto informácie boli k dispozícii pre všetky inteligentné elektromery a aby sa nainštalovali pre všetky rozpätia kontrahovaného objemu elektrickej energie.</p>

Zdôvodnenie

Prístup k informáciám pre všetky inteligentné elektromery by mal byť odporúčaný, nie však záväzne stanovený, pričom by sa mal zabezpečiť pre všetky rozpätia kontrahovaného objemu elektrickej energie.

Pozmeňovací návrh 26

(3)

Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (prepracované znenie) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Predpokladá sa, že potreba koordinácie vnútroštátnych regulačných činností v nadchádzajúcich rokoch ešte narastie. Energetický systém Európy prechádza najzásadnejšou zmenou za posledné desaťročia. Posilnená integrácia trhov a prechod na variabilnejšiu výrobu elektriny si vyžadujú viac úsilia o koordináciu vnútroštátnych energetických politík so susediacimi štátmi a využitie príležitostí na cezhraničné obchodovanie s elektrinou.</p>	<p>Predpokladá sa, že potreba koordinácie vnútroštátnych regulačných činností v nadchádzajúcich rokoch ešte narastie. Energetický systém Európy prechádza najzásadnejšou zmenou za posledné desaťročia. Posilnená integrácia trhov a prechod na variabilnejšiu výrobu elektriny si vyžadujú viac úsilia o koordináciu vnútroštátnych energetických politík so susediacimi štátmi a využitie príležitostí na cezhraničné obchodovanie s elektrinou. Okrem toho je dôležité posilniť vnútroštátne regulačné orgány. Členské štáty musia zabezpečiť nezávislosť svojich vnútroštátnych regulačných orgánov, ako aj to, aby mohli svoju prácu vykonávať bez prekážok. Na to, aby mohli vnútroštátne regulačné orgány riadne vykonávať svoju činnosť, musia byť k dispozícii primerané prostriedky a musí im byť umožnené, aby sa so všetkými právami zapájali do spolupráce na úrovni EÚ.</p>

Zdôvodnenie

Treba uvítať silnejšiu koordináciu medzi členskými štátmi v oblasti energetiky. Rovnako dôležitá je však aj rola vnútroštátnych regulačných orgánov v každom členskom štáte EÚ. Treba poukázať na to, že členské štáty musia zabezpečiť nezávislosť svojich vnútroštátnych regulačných orgánov, ako aj to, aby mohli svoju prácu vykonávať bez prekážok. Okrem toho musia byť k dispozícii dostatočné prostriedky, aby vnútroštátne regulačné orgány mohli dobre vykonávať svoju prácu.

Pozmeňovací návrh 27

Článok 14

Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (prepracované znenie) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Agentúra môže za okolností jasne vymedzených Komisiou v usmerneniach prijatých podľa článku 57 [prepracovaného znenia nariadenia o elektrine podľa návrhu COM(2016) 861/2] alebo článku 23 nariadenia (ES) č. 715/2009 a v otázkach súvisiacich s účelom, na ktorý bola zriadená, byť poverená ďalšími úlohami, pričom sa dodržia obmedzenia presunu výkonných právomocí na agentúry Únie.</p>	<p>Agentúra môže za okolností jasne vymedzených Komisiou v usmerneniach prijatých podľa článku 57 [prepracovaného znenia nariadenia o elektrine podľa návrhu COM(2016) 861/2] alebo článku 23 nariadenia (ES) č. 715/2009 a v otázkach súvisiacich s účelom, na ktorý bola zriadená, byť poverená ďalšími úlohami, pričom sa dodržia obmedzenia presunu výkonných právomocí na agentúry Únie.</p> <p><i>Európska komisia by mala zabezpečiť, že Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) bude mať potrebné právomoci, aby si mohla od príslušných inštitúcií členských štátov vyžiadať informácie, ktoré potrebuje na plnenie svojich úloh.</i></p>

Zdôvodnenie

V záujme bezproblémového priebehu pracovného procesu je potrebné postarať sa o to, aby mala Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky dostatočné práva a právomoci na to, aby si mohla od príslušných inštitúcií členských štátov rýchlo vyžiadať informácie, ktoré potrebuje na plnenie úloh, ktoré jej boli uložené.

Pozmeňovací návrh 28

Článok 16 ods. 2

Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (prepracované znenie) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Agentúra každoročne zverejňuje správu s výsledkami monitorovania uvedeného v odseku 1. V tejto správe uvedie všetky prekážky dokončenia vnútorných trhov s elektrinou a zemným plynom.</p>	<p>Agentúra každoročne zverejňuje správu s výsledkami monitorovania uvedeného v odseku 1. V tejto správe uvedie všetky prekážky dokončenia vnútorných trhov s elektrinou a zemným plynom a vysloví odporúčania.</p>

Zdôvodnenie

Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky bude mať väčšiu zodpovednosť a aj viac zdrojov k dispozícii. Dostane väčšie právomoci v cezhraničných otázkach, ktoré si vyžadujú koordinovaný prístup. Preto by bolo členským štátom na ošoh, keby agentúra vo svojej správe o výsledkoch monitorovania uviedla aj všeobecné odporúčania.

Pozmeňovací návrh 29

(13)

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Na základe tejto spoločnej metodiky by ENTSO-E mala pravidelne vypracúvať a aktualizovať regionálne krízové scenáre a určovať najvýznamnejšie riziká pre jednotlivé regióny, napríklad extrémne poveternostné podmienky, prírodné katastrofy, nedostatok palív či úmyselné útoky. Pri zvažovaní rizikového scenára nedostatku plynu ako paliva by sa riziko narušenia dodávok plynu malo posudzovať na základe scenárov narušenia dodávok plynu a infraštruktúry vypracovaných Európskou sieťou prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn podľa článku 6 ods. 6 nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu [navrhované nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu]. Členské štáty by mali na tomto základe vytvárať a aktualizovať svoje vnútroštátne krízové scenáre v zásade každé tri roky. Tieto scenáre by mali byť základom pre plány pripravenosti na riziká. Pri určovaní rizík na vnútroštátnej úrovni by členské štáty mali opísať aj možné riziká, ktoré vidia v súvislosti s vlastníctvom infraštruktúry potrebnej pre bezpečnosť dodávok, ako aj možné opatrenia prípadne prijaté na riešenie týchto rizík (napríklad všeobecné alebo sektorové právne predpisy upravujúce preverovanie investícií, osobitné práva pre niektorých akcionárov atď.), pričom by mali takéto opatrenia zdôvodniť.</p>	<p>Na základe tejto spoločnej metodiky by ENTSO-E mala pravidelne vypracúvať a aktualizovať regionálne krízové scenáre a určovať najvýznamnejšie riziká pre jednotlivé regióny, napríklad extrémne poveternostné podmienky, prírodné katastrofy, nedostatok palív či úmyselné útoky. Pri zvažovaní rizikového scenára nedostatku plynu ako paliva by sa riziko narušenia dodávok plynu malo posudzovať na základe scenárov narušenia dodávok plynu a infraštruktúry vypracovaných Európskou sieťou prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn podľa článku 6 ods. 6 nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu [navrhované nariadenie o bezpečnosti dodávok plynu]. Odporúča sa pri rôznych formách regionálnej spolupráce vysvetliť a preskúmať situáciu regiónu z hľadiska energetiky a zistiť príležitosti a riziká. Členské štáty by mali na základe týchto informácií vytvárať a aktualizovať svoje vnútroštátne krízové scenáre v zásade každé tri roky. Tieto scenáre by mali byť základom pre plány pripravenosti na riziká. Pri určovaní rizík na vnútroštátnej úrovni by členské štáty mali opísať aj možné riziká, ktoré vidia v súvislosti s vlastníctvom infraštruktúry potrebnej pre bezpečnosť dodávok, ako aj možné opatrenia prípadne prijaté na riešenie týchto rizík (napríklad všeobecné alebo sektorové právne predpisy upravujúce preverovanie investícií, osobitné práva pre niektorých akcionárov atď.), pričom by mali takéto opatrenia zdôvodniť.</p>

Zdôvodnenie

Je vhodné a užitočné, aby ENTSO-E pravidelne vypracúvala a aktualizovala regionálne krízové scenáre a určovala najvýznamnejšie riziká pre jednotlivé regióny, napríklad extrémne poveternostné podmienky, prírodné katastrofy, nedostatok palív či úmyselné útoky. Dôležité je však aj posilniť regionálnu spoluprácu medzi členskými štátmi. Pre členské štáty je užitočné, ak pred vypracovaním príslušných národných krízových scenárov budú mať vysvetlenú a preskúmanú situáciu na regionálnej úrovni. Takto by mohli členské štáty lepšie zistiť a pochopiť národné a regionálne opatrenia na čo možno najúčinnejšie a bezproblémové zvládanie kríz.

Pozmeňovací návrh 30

(18)

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>V záujme zabezpečenia spoločného prístupu k prevencii a riadeniu kríz by mal príslušný orgán každého členského štátu vypracovať plán pripravenosti na riziká po konzultáciách so zainteresovanými stranami. V pláne by mali byť opísané účinné, primerané a nediskriminačné opatrenia týkajúce sa všetkých určených krízových scenárov. Plány by mali zabezpečovať transparentnosť, najmä pokiaľ ide o podmienky, za ktorých možno prijať netrhové opatrenia na zmiernenie krízových situácií. Všetky plánované netrhové opatrenia by mali byť v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení.</p>	<p>V záujme zabezpečenia spoločného prístupu k prevencii a riadeniu kríz by mal príslušný orgán každého členského štátu vypracovať plán pripravenosti na riziká po konzultáciách so zainteresovanými stranami, vrátane miestnych a regionálnych samospráv, ak je to možné. V pláne by mali byť opísané účinné, primerané a nediskriminačné opatrenia týkajúce sa všetkých určených krízových scenárov. Plány by mali zabezpečovať transparentnosť, najmä pokiaľ ide o podmienky, za ktorých možno prijať netrhové opatrenia na zmiernenie krízových situácií. Všetky plánované netrhové opatrenia by mali byť v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení.</p>

Zdôvodnenie

Je dôležité, aby v každom členskom štáte existoval spoločný prístup k predchádzaniu krízam a ich riadeniu.

Preto je tu potrebná úzka spolupráca všetkých zainteresovaných strán, pričom dôraz sa kladie na bezprostrednú komunikáciu aj s regionálnymi a miestnymi samosprávami, tam, kde je to možné.

Pozmeňovací návrh 31

Článok 16 ods. 1

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Čo najskôr, najneskôr však šesť týždňov po vyhlásení krízy dodávok elektriny, dotknuté príslušné orgány po konzultácii so svojim vnútroštátnym regulačným orgánom (ak ním nie je príslušný orgán) predložia skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a Komisii hodnotiacu správu.</p>	<p>Čo najskôr, najneskôr však štyri týždne po vyhlásení krízy dodávok elektriny, dotknuté príslušné orgány po konzultácii so svojim vnútroštátnym regulačným orgánom (ak ním nie je príslušný orgán) predložia skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a Komisii hodnotiacu správu.</p>

Zdôvodnenie

Vyhlasenie krízy dodávok energie predstavuje pre členský štát aj pre celú Európsku úniu obrovskú výzvu. Preto je v takomto prípade potrebné rýchlo reagovať a rýchlo konať. Lehota štyroch týždňov navrhnutá v zmene je dostatočná na predloženie hodnotiacej správy a zaručuje zároveň rýchlejší tok informácií.

Pozmeňovací návrh 32

Článok 18

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Členské štáty a zmluvné štáty Energetického spoločenstva sa vyzývajú, aby úzko spolupracovali v procese určovania scenárov krízy dodávok elektriny a zostavovania plánov pripravenosti na riziká, aby sa neprijímali žiadne opatrenia, ktoré by ohrozili bezpečnosť dodávok v členských štátoch, zmluvných štátoch alebo v Únii.</p> <p>Zmluvné štáty Energetického spoločenstva sa preto na pozvanie Komisie môžu zapojiť do skupiny pre koordináciu v oblasti elektrickej energie v súvislosti so všetkými záležitosťami, ktoré sa ich týkajú.</p>	<p>Členské štáty a zmluvné štáty Energetického spoločenstva sa vyzývajú, aby úzko spolupracovali v procese určovania scenárov krízy dodávok elektriny a zostavovania plánov pripravenosti na riziká, aby sa neprijímali žiadne opatrenia, ktoré by ohrozili bezpečnosť dodávok v členských štátoch, zmluvných štátoch alebo v Únii. V záujme čo najefektívnejšieho riadenia sektora energetiky sa osobitne zdôrazňuje a odporúča regionálna spolupráca. Zmluvné štáty Energetického spoločenstva sa preto na pozvanie Komisie môžu zapojiť do skupiny pre koordináciu v oblasti elektrickej energie v súvislosti so všetkými záležitosťami, ktoré sa ich týkajú.</p>

Zdôvodnenie

So zreteľom na čo najúčinnější a čo najefektívnejšie riadenie kríz dodávok elektriny je dôležité poukázať na význam spolupráce členských štátov na regionálnej úrovni. Regionálna spolupráca umožňuje rýchle riešenie s nízkymi nákladmi.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV (VR)

Všeobecné pripomienky

1. víta balík „Čistá energia“ z dielne Európskej komisie a poukazuje na to, že jeho ťažiská – teda energetická efektívnosť a udržateľnosť budov, priemyslu a dopravy, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, ako aj podmienky a ich rozumné vymedzenie, ktoré by umožňovalo zapojenie spotrebiteľov prostredníctvom kontroly dopytu po energii –, vytvorenie vnútorného trhu s elektrinou a stanovenie novej zodpovednosti pre distribučné systavy, prevádzkovateľov prenosových sústav a vnútroštátnych zákonodarcov prispievajú k zabezpečeniu energetickej nezávislosti, bezpečnosti zásobovania energiou, realizácii cieľov v oblasti klímy a predovšetkým pomôžu zaručiť dostupné ceny energie pre spotrebiteľov;

2. zdôrazňuje však, že existujú jasné náznaky, že súčasné ciele EÚ v rámci balíka opatrení pre oblasť energetiky a klímy do roku 2030 nebudú dostatočné na to, aby sa splnili záväzky, ktoré všetky členské štáty a EÚ na seba vzali podpísaním Parížskej dohody. Osobitne je presvedčený, že cieľ dosiahnuť 27 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni EÚ nie je dostatočne ambicióznym a žiada preto Európsku komisiu a členské štáty, aby si stanovili vyššie ciele;

3. víta návrhy na užšiu cezhraničnú spoluprácu na regionálnej úrovni a žiada zároveň Európsku komisiu, aby načrtla možnosti, ako by sa dala takáto spolupráca podporovať tým, že by sa rozšírili práva na zapojenie sa na mikroúrovni, umožnila úzka spolupráca miestnych a regionálnych samospráv a susediacim regiónom poskytla skutočnú možnosť budovať spoločnú energetickú infraštruktúru bez ohľadu na štátne hranice;

4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že úloha miestnych a regionálnych samospráv je v návrhoch načrtnutá len veľmi vágne, a zdôrazňuje v tejto súvislosti význam príspevku miestnych a regionálnych samospráv k dosiahnutiu cieľov v oblasti klímy. Mnoho malých aj veľkých miest v EÚ má už veľa rokov akčné plány v oblasti klímy a udržateľnej energie zamerané na získavanie tepla a energie s nízkymi emisiami CO₂, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti, ako aj na rozvoj udržateľnej dopravy;
5. zasadzuje sa za ciele Európskej komisie, a to vytvoriť pružný a trhovo orientovaný rámec, ktorý by bol hnacou silou rozvoja obnoviteľných zdrojov energie a zároveň by zabránil narušeniu trhu. a víta predovšetkým návrhy vytvoriť silnejšie stimuly pre spotrebiteľov, aby sa stali aktérmi na trhu s elektrinou. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne samosprávy by v tejto oblasti mohli prispieť vytvorením energetických komunít;
6. domnieva sa, že regionálna spolupráca v rámci príprav národných plánov sa musí posilniť v tých oblastiach, ktoré majú zjavný cezhraničný vplyv. Považuje za dôležité, aby boli opatrenia pred stanovením národných plánov s dostatočným predstihom skoordinované so susednými krajinami EÚ a aby boli miestne a regionálne samosprávy zapojené do tohto postupu;
7. domnieva sa, že členské štáty by mali zintenzívniť svoje úsilie na odstránenie administratívnych prekážok, zníženie nákladov menej vyvinutých technológií s nízkymi emisiami a venovať väčšiu pozornosť plánovaniu, realizácii a podávaniu správ na národnej, regionálnej a miestnej úrovni;

Rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a integrácia trhu

8. súhlasí s názorom, že EÚ musí väčšiu pozornosť venovať rozvoju a využívaniu technológií v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, a konštatuje, že nové technológie poskytnú všetkým spotrebiteľom (od priemyselných podnikov po domácnosti) možnosť využívať energiu inteligentnejšie a úspornejšie a rozhodnúť sa pre čisté a energeticky účinné postupy výroby energie;
9. je presvedčený, že absencia cieľa pre energiu z obnoviteľných zdrojov v doprave v členských štátoch je veľmi závažným nedostatkom, najmä keďže dosiahnutie cieľa 10 % do roku 2020, ktorý je stanovený v súčasnej smernici, bolo hlavnou hnacou silou rozvoja biopalív. Navrhuje preto začleniť cieľ pre biopalivá (vrátane udržateľne vyrábaných konvenčných biopalív), ktorý by mohol byť na úrovni 14 %;
10. domnieva sa, že energia z obnoviteľných zdrojov môže byť konkurencieschopná, a poukazuje na to, že určité obnoviteľné zdroje energie, napríklad veterné elektrárne na pevnine, môžu konkurovať fosílnym zdrojom energie a že cena veternej energie bude aj naďalej klesať, ako sa bude inštalovať ďalší výkon veternej energie a zlepšovať technológia;
11. súhlasí s názorom, že pre inovácie v oblasti čistých zdrojov energie je potrebný bezproblémovo fungujúci vnútorný trh, ako aj spravodlivá hospodárska súťaž, ktoré novým aktérom na trhu umožnia zrealizovať inovatívne projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Zdôrazňuje však, že pre realizáciu inovatívnych projektov musia platiť rovnaké podmienky ako pre aktérov, ktorí na trhu už pôsobia;
12. konštatuje, že členské štáty pri zriaďovaní systémov podpory pre obnoviteľné zdroje energie musia prihliadať na špecifické charakteristiky jednotlivých technológií získavania energie z obnoviteľných zdrojov (napr. výška cien, riziká, možnosti poskytovania systémových služieb). To by zaručilo lepšiu nákladovú efektívnosť a dosiahnutie dlhodobého cieľa znižovania emisií CO₂;
13. domnieva sa, že Európska komisia by mala členské štáty nabádať, aby prijali vhodné opatrenia na podporu rozvoja obnoviteľných zdrojov energie. V súvislosti s vývojom technológií novej generácie obnoviteľných zdrojov energie a ochranou malých projektov, vrátane kogeneračných zariadení, ktoré sú pripojené na miestne systémy diaľkového vykurovania a chladenia, musia členské štáty prejavovať väčšiu pružnosť;
14. poukazuje na to, že rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a integrácia trhu si vyžaduje značné finančné zdroje, a preto je mimoriadne dôležité považovať to za vysokú prioritu a v záujme prepojenia rôznych finančných zdrojov a dosiahnutia multiplikačného účinku sa postarať o to, aby sa na úrovni EÚ, národnej, miestnej a regionálnej úrovni vytvoril spoločný prístup;

15. žiada Európsku komisiu, aby – s prihliadnutím na platné systémy podpory v členských štátoch a so zreteľom na harmonizáciu predpisov a mobilizáciu investícií pre túto oblasť – v smernici o energii z obnoviteľných zdrojoch jasne stanovila, aký prístup treba zaujať pri systémoch podpory;

16. konštatuje, že na dosiahnutie ambiciózných cieľov je nemenej dôležité mať jasné a konkrétne informácie o možnostiach využívať finančné nástroje EÚ po roku 2020. Zdôrazňuje tiež, že sa musia využiť pokročilé spôsoby financovania, aby sa zaručilo, že hlavná časť investícií bude pochádzať zo súkromného sektora. V tejto súvislosti podotýka, že 25 % projektov, ktoré financoval Európsky fond pre strategické investície (EFIS), boli projekty v oblasti energetiky, čím tento fond do veľkej miery prispel k oživeniu sektora;

17. súhlasí s názorom, že systémy podpory pre elektrinu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov sa ukázali ako účinný nástroj na podporu využívania tohto druhu elektriny. Zdôrazňuje však, že podľa Usmernení o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020, ktoré sa uplatňujú od 1. júla 2014, sa má vyspelá výroba energie z obnoviteľných zdrojov postupne integrovať do vnútorného trhu s elektrinou, štátna pomoc má zohľadňovať klesajúce výrobné náklady a má sa zabrániť narušeniu trhu. Poukazuje tiež na to, že externé náklady spojené s fosílnymi palivami musia byť viac transparentné;

18. súhlasí v zásade s otvorením systémov podpory pre projekty v iných členských štátoch, odporúča však, aby členské štáty pozorne preskúmali možnosti otvorenia trhu s cieľom vyhnúť sa tomu, aby tento záväzok viedol k zníženiu miestnej výroby v dôsledku väčšej finančnej kapacity iných členských štátov zapojených do rozdelenia prostriedkov podpory. Domnieva sa preto, že prednosť by mali mať systémy podpory založené na cezhraničnej spolupráci a osobitná pozornosť by sa mala venovať prepojeniu;

Vnútorný trh s elektrinou a riadenie rizika

19. zdôrazňuje, že integrovaný trh s elektrinou je najlepším prostriedkom na zaručenie dostupných cien energie a bezpečnosti dodávok, pričom zároveň umožní hospodárnu integráciu a rozvoj výroby väčšieho objemu elektriny z obnoviteľných zdrojov. Víta preto návrhy Európskej komisie týkajúce sa takej podoby trhu s elektrinou, ktorá by podporovala zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, zlepšila riadenie dopytu, vytvorila integrovaný trh s energiou na regionálnej úrovni a posilnila postavenie spotrebiteľov;

20. zdôrazňuje, že v mnohých členských štátoch sa ceny elektriny neriadia dopytom a ponukou, ale ich regulujú verejné orgány. To môže brzdiť hospodársku súťaž a brániť mobilizácii investícií, ako aj vstupu nových dodávateľov na trh a musí byť vždy riadne odôvodnené s ohľadom na špecifické politické zámery, ako napríklad ochrana najzraniteľnejších spotrebiteľov. Výbor regiónov preto podporuje navrhovanú liberalizáciu trhu a obmedzenie štátnych zásahov s cieľom znížiť ceny pre spotrebiteľov, poukazuje však na to, že deregulácia cien energie v členských štátoch by mala prebehnúť postupne a s ohľadom na osobitnú povahu dodávok energie ako služby všeobecného záujmu;

21. súhlasí s názorom, že miestne energetické komunity môžu byť účinným prostriedkom pre riadenie energie na miestnej úrovni. Žiada Komisiu, aby vytvorila technické a finančné nástroje, ktoré miestnym a regionálnym samosprávam umožnia výrazne tieto komunity podporovať;

22. súhlasí s názorom, že členské štáty musia na predchádzanie rizikovým situáciám vypracovať plány pripravenosti na riziká, a zdôrazňuje, že regionálna spolupráca má veľký význam pre efektívne riadenie sektora energetiky. Zároveň sa domnieva, že miestne a regionálne samosprávy musia byť pri príprave týchto plánov konzultované;

23. zdôrazňuje, že boj proti energetickej chudobe si vyžaduje spoločnú definíciu tohto problému na úrovni EÚ, zber a výmenu príslušných údajov v spolupráci rôznych úrovní verejnej správy a súbor cielených politík a opatrení, ktoré majú najzraniteľnejším spotrebiteľom energie pomôcť zúčastniť sa na trhu a zmierniť záťaž vysokých cien energie;

Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)

24. víta skutočnosť, že sa podrobne preskúmava právny rámec, a že sa teda zohľadňujú nielen jednotlivé prvky trhu s energiou, ale aj ich vzájomné prepojenie, vzájomné ovplyvňovanie sa účastníkov zapojených do dosahovania týchto cieľov a rozdelenie právomocí. Treba uvítať, že ACER bude mať väčšiu váhu pri vypracúvaní a zavádzaní sieťových predpisov do praxe. Zdôrazňuje však, že Európska komisia musí zabezpečiť, aby mala ACER potrebné právomoci na to, aby si mohla od dôležitých inštitúcií v členských štátoch vyžiadať informácie a plniť aj ďalšie koordinačné úlohy;

25. poukazuje na to, že regulačné opatrenia ACER v súlade so zásadou proporcionality nenahrádzajú vnútroštátne rozhodnutia. Odporúča tiež, aby boli posilnené vnútroštátne regulačné orgány. Členské štáty musia zabezpečiť nezávislosť svojich vnútroštátnych regulačných orgánov, ako aj to, aby mohli svoju prácu vykonávať bez prekážok. Na to, aby mohli vnútroštátne regulačné orgány riadne vykonávať svoju činnosť, musia byť k dispozícii primerané prostriedky a musí im byť umožnené, aby sa so všetkými právami zapájali do spolupráce na úrovni EÚ;

Spotrebiteľia a význam osvetly a informácií

26. víta návrh Európskej komisie zreformovať trh s energiou a zabezpečiť väčší vplyv spotrebiteľom, aby sa stali rovnoprávnymi účastníkmi na trhu. Podporuje návrh Komisie žiadať zavedenie inteligentných meračov, na základe dobrovoľnosti a v súlade so zásadou ochrany osobných údajov, aby spotrebiteľia dostávali ľahko pochopiteľné vyúčtovania a mohli ľahšie zmeniť svojho dodávateľa elektriny;

27. poukazuje na to, že je potrebný ďalší výskum a užšia spolupráca so zástupcami miestnych samospráv na lepšie pochopenie motívov, ktoré vedú spotrebiteľov k zapojeniu sa do trhu s elektrinou. Lepšie pochopenie faktorov, ktoré spôsobujú zmenu správania spotrebiteľov, môže poskytnúť dôležité informácie o tom, ako by sa dali spotrebiteľia nabádať na to, aby konali ako silní a zodpovední aktéri na trhu s elektrinou;

28. poukazuje na to, že podľa štúdií sa spotrebiteľia sťažujú na nedostatok transparentnosti na trhoch s elektrinou, čo oslabuje ich schopnosť profitovať z hospodárskej súťaže a aktívne pôsobiť na trhoch. Spotrebiteľia majú pocit, že nie sú dostatočne informovaní o alternatívnych dodávateľoch a možnostiach rozhodovania sa. Zdôrazňuje preto, že je potrebné vyriešiť problémy súvisiace s ochranou súkromia a bezpečnosťou údajov zákazníkov, a vyzýva Európsku komisiu, aby predložila technické návrhy, ako by sa dali zabezpečiť bezpečnostné normy vysokej kvality;

29. zdôrazňuje význam miestnych a regionálnych orgánov pri podpore vytvárania energetických komunit. Konštatuje, že zástupcovia miestnych samospráv môžu poskytnúť podporu v nasledujúcich oblastiach: rozvoj kapacít, podpora v prístupe k finančným prostriedkom, školenia, výmena pozitívnych skúseností, poskytnutie technickej pomoci a podpora partnerstiev;

30. zdôrazňuje význam osvetových opatrení, ktoré motivujú spotrebiteľov, aby sa stali aktívnymi aktérmi v sektore energetiky. V tejto súvislosti je dôležitá aj úloha Výboru regiónov a je potrebné ju podporovať, keďže výbor by mohol výraznou mierou prispieť k informovanosti, šíreniu nápadov v miestnych komunitách, ako aj k výmene osvedčených postupov;

Úloha miestnych a regionálnych samospráv

31. poukazuje na to, že miestne a regionálne orgány zohrávajú dôležitú úlohu v sektore energetiky: miestne a regionálne samosprávy môžu svojím konaním ovplyvňovať rozvoj energetickej infraštruktúry a fungovanie trhu, organizujú poskytovanie služieb, sú zodpovedné za územné plánovanie a využívanie pôdy, za pouličné osvetlenie, poskytovanie dopravných služieb, ako aj za riadenie priestoru vymedzeného na bývanie, rozhodujú o udelení povolení a organizujú osvetu a informačné kampane pre obyvateľov. Samosprávy navyše disponujú významným objemom rozpočtových prostriedkov, ktoré sú určené na verejné obstarávanie energeticky náročných výrobkov a služieb. V mnohých prípadoch sú miestne a regionálne orgány aj výrobcami energie;

32. poukazuje na to, že sa miestne a regionálne orgány sa v návrhoch Komisie nespomínajú ako kľúčoví aktéri v sektore energetiky, a nalieha na Európsku komisiu, aby s nimi pri vykonávaní ďalších opatrení v tejto oblasti počítala ako s rovnocennými partnermi ústrednej úrovne;

33. konštatuje, že miestne a regionálne orgány môžu prispieť k propagovaniu používania obnoviteľných zdrojov energie a zlepšeniu energetickej efektívnosti na miestnej a regionálnej úrovni, napríklad stanovením ambiciózných cieľov a akčných plánov, zjednodušením administratívnych postupov a pravidiel alebo poskytovaním finančnej podpory, ako aj prostredníctvom vzdelávacieho systému. Zdôrazňuje, že Dohovor primátorov a starostov už podpísalo viac ako 6 600 miest a že by sa mali nabádať ďalšie, aby sa dobrovoľne pripojili k tejto alebo podobným medzinárodným iniciatívam;

34. domnieva sa, že budúce špecifické opatrenia by mali byť predmetom konzultácií s miestnymi a regionálnymi orgánmi vzhľadom na úlohu, ktorú tieto orgány zohrávajú pri plánovaní infraštruktúry, získavaní investorov a informovaní spotrebiteľov a konzultáciách s nimi;

35. ponúka miestnym a regionálnym orgánom pomoc pri nadväzovaní kontaktov s príslušnými expertmi, aby tak zlepšili svoje schopnosti a mohli lepšie koordinovať spoločné postupy;

Subsidiarita a proporcionalita

36. poukazuje na to, že niektoré národné parlamenty vyjadrili obavy, pokiaľ ide o návrh Európskej komisie, a to v súvislosti s otázkou dodržania zásady subsidiarity. Miestne a regionálne samosprávy nesú veľkú zodpovednosť za účinné uplatňovanie predpisov EÚ. Domnieva sa preto tiež, že by mohlo byť potrebné podrobnejšie preskúmať, či boli dodržané zásady subsidiarity a proporcionality.

V Bruseli 13. júla 2017

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA